

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
T.a.v. de heer drs. W. Koolmees
Postbus 90801
2509 LV DEN HAAG

Amersfoort, 9 december 2019

Betreft: Reactie consultatie Wetsvoorstel bedrag ineens, RVU en verlofsparen
Kenmerk: 19060
Contact: mw. drs. B.F. Hoogsteen
Email: b.hoogsteen@adfiz.nl

Uwe excellentie,

Graag maken we van de gelegenheid gebruik om te reageren op de consultatie voorontwerp Wet bedrag ineens, RVU en verlofsparen. Doel van dit wetsvoorstel is o.a. via de introductie van een wettelijk keuzerecht voor opname van een 'bedrag ineens' mensen in de gelegenheid te stellen zelf keuzes te maken ten aanzien van hun pensioen en (meer) flexibiliteit te bieden in de besteding ervan. In dit kader beoordelen we het voorgelegde wetsontwerp.

We richten ons in onze reactie met name op de voorstellen voor regelgeving ten aanzien van het bieden van het keuzerecht voor de regelingen binnen de tweede en derde pensioenpijler.

In onze reactie gaan wij in op de volgende onderwerpen:

1. Opname bedrag ineens tweede pensioenpijler.
2. Opname bedrag ineens derde pensioenpijler.
3. Informatieverstrekking over keuzerecht.
4. Risico's bij het maken van keuzes.
5. Uitbreiding verlofsparen.

1. Opname bedrag ineens tweede pensioenpijler

Een pensioendeelnemer krijgt het recht op de pensioendatum een beperkt deel van de pensioenaanspraken op te nemen als een bedrag ineens. Voor opname van een bedrag ineens gelden strikte voorwaarden. Eén ervan is dat een bedrag ineens alleen opgenomen mag worden als geen gebruik wordt gemaakt van de zgn. hoog-laagvariant (of ook andersom: laag-hoogvariant). De hoog-laagvariant biedt een pensioengerechtigde de mogelijkheid om in de beginjaren van pensionering een hogere pensioenuitkering te ontvangen dan in de jaren daarna. Dit sluit aan bij de inkomensbehoeften die gepensioneerden doorgaans hebben.

Reactie Adfiz

Het voorliggende wetsontwerp beoogt meer keuzemogelijkheden te bieden voor de aanwending van het pensioenkapitaal en meer flexibiliteit in de besteding ervan.

Hoewel er goede redenen zijn om hier zeer prudent mee om te gaan, vinden wij de voorwaarde dat opname van een bedrag ineens wettelijk wordt vormgegeven als een specifieke invulling van de hoog-laag-variant, te beperkend.

We pleiten dan ook om opname van een bedrag ineens én de hoog-

laagconstructie als twee losstaande varianten mogelijk te maken. Hiervoor hebben we de volgende redenen.

1. In het merendeel van de (verzekerde) pensioenregelingen is nu doorgaans al geregeld dat een deelnemer de hoogte van het pensioeninkomen – binnen bepaalde voorwaarden - kan laten variëren op grond van de zgn. hoog-laagvariant. Deze mogelijkheid die een werkgever en een werknemer reeds zijn overeengekomen, dient volgens ons volledig gerespecteerd te worden en niet beperkt te worden door een nieuw wettelijk keuzerecht.
2. Het bieden van de keuze voor én de hoog-laagvariant én opname van een bedrag ineens past bij uitstek bij een belangrijk uitgangspunt voor een vernieuwd pensioenbeleid met als kern uitbreiding van keuzemogelijkheden en meer flexibiliteit voor pensioendeelnemers.
3. Het bieden van beide keuzemogelijkheden sluit ook aan bij de hervorming van het pensioenstelsel dat als perspectief heeft het bieden van een koopkrachtiger pensioen.
4. Bij een opname van een bedrag ineens speelt niet het argument - dat wel gebruikt wordt - dat solidariteitskenmerken bij een uitvoerder kunnen verdwijnen. Een uitvoerder kan voldoende rekening houden met sterftekansen in de uitkeringsfase.
5. Wanneer opname van een bedrag ineens wordt gezien als een specifieke invulling van de hoog-laagvariant, zal dit betekenen dat er extra controleactiviteiten noodzakelijk zijn, waarmee de nodige kosten gemoeid zijn. Dit kan voorkomen worden door de hoog-laagvariant naast opname van een bedrag ineens toe te staan.

We pleiten om deze redenen dan ook voor een onbeperkt wettelijk recht op een bedrag ineens, in plaats van een wettelijk recht op keuze tussen een bedrag ineens en de hoog-laagvariant. In geval van de keuze voor hoog-laag (of vice versa) moet opname van een bedrag ineens mogelijk zijn.

2. Opname bedrag ineens derde pensioenpijler

Voor oudedagsvoorzieningen die binnen de derde pensioenpijler wordt een overeenkomstig keuzerecht voorgesteld.

Reactie Adfiz

Wij vinden het een goede zaak dat ook voor de kapitaalopbouw binnen de derde pensioenpijler opname van een bedrag ineens mogelijk wordt. Consumenten zijn er zeer bij gebaat dat vermogen flexibel besteedbaar wordt. Het voorliggende wetsontwerp draagt hier positief aan bij.

Aanvullend pleiten wij ervoor om ook het keuzerecht van toepassing te laten zijn op de Oudedagsverplichting die een dga in de eigen BV heeft opgebouwd.

3. Informatieverstrekking over keuzerecht

Een goede informatievoorziening over het keuzerecht is volgens de Memorie van Toelichting van belang. Voor pensioenen binnen de tweede pijler is dit reeds geborgd in de huidige wet- en regelgeving op basis van o.a. de Pensioenwet. Voorgesteld wordt om voor de opname van een bedrag ineens een nieuwe bepaling op te nemen in de Wet op het financieel toezicht (Wft). Ook zullen nog nadere voorschriften volgen in het Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen over de informatievoorziening aan consumenten.

Reactie Adfiz

We hebben kennis genomen van het nieuw toe te voegen artikel 4:71.0a in de Wft. Het lijkt erop dat de informatieverplichtingen op grond van de Wft en het Bgfo blijken het voorliggende wetsontwerp voor opname van een bedrag ineens

binnen de derde pijler specifiek en verstrekkender worden dan de informatieverplichtingen die gelden voor de keuze van een bedrag ineens binnen het tweede pijler pensioen. Het lijkt ons dat dit geheel gelijk moet zijn, waarbij de informatievoorziening in de tweede pijler als uitgangspunt wordt genomen.

Van belang is eveneens met het oog op een tijdige verstrekking van de informatie aan het einde van de looptijd van een derde pijlerpensioen art. 4:20 lid 3 Wft (waarnaar art. 4:21 Wft verwijst) aan te passen, gegeven de mogelijkheid van opname van een bedrag ineens. In het kader van evenwichtige wetgeving dient verduidelijkt te worden dat de informatievoorziening ten aanzien van het recht op opname van een bedrag ineens voor de derde pensioenpijler via de bemiddelaar mag worden verstrekt. Dit is dan geheel in lijn met de huidige praktijk ten aanzien van de informatieverstrekking voorafgaand aan de aanschaf van een financieel product en tijdens de looptijd ervan. Om deze evenwichtigheid aan te brengen dient art. 4:20 lid 3 (dat ziet op de informatievoorziening aan de consument) als volgt te worden aangepast:

Art 4:20 lid 3. Wet op het financieel toezicht

*Gedurende de looptijd **of aan het einde van de looptijd** van een overeenkomst inzake een financieel product (...) de cliënt tijdig informatie over: sub a. en sub. b.*

4. Risico's bij het maken van keuzes

In de Hoofdlijnenbrief over opname van een bedrag ineens wordt als een belangrijk risico benoemd dat het maken van een goede keuze niet altijd eenvoudig is. Gesteld wordt dat wat op de korte termijn 'verstandig' lijkt op de langere termijn 'onverstandig' kan zijn.

Reactie Adfiz

Om het risico van een onverstandige keuze zo veel mogelijk te mitigeren stellen wij voor dat iemand die gebruik wil maken van het recht van opname van een bedrag ineens, in situaties zonder financieel advies, voorafgaand hieraan verplicht wordt een zgn. kennis en ervaringstoets af te leggen op grond waarvan de betreffende persoon zich bewust zal moeten worden of hij de fiscale gevolgen en de invloed op eventuele inkomensafhankelijke regelingen voldoende doorgrondt. Indien uit de test blijkt dat dit niet het geval is, wordt aangeraden financieel advies in te winnen. Een dergelijke verplichte kennis- en ervaringstoets stellen we voor naar analogie van de kennis- en ervaringstoets die de Wft verplicht voorschrijft voorafgaand aan de aanschaf van een complex product wanneer geen financieel advies wordt ingewonnen.

Adfiz is graag bereid om mee te denken over de vormgeving van een dergelijke kennis- en ervaringstoets voor opname van een bedrag ineens.

5. Uitbreiding verlofsparen

Op grond van het ontwerpvoorstel wordt de fiscale ruimte voor verlofsparen uitgebreid.

Reactie Adfiz

De vraag doet zich voor hoe dit verlof financieel zeker kan worden gesteld. Mag het gespaarde verlof als voorziening op de balans van een organisatie blijven bestaan? De vraag is ook of aan het gespaarde verlof meer financiële zekerheid

kan/moet worden verbonden met het oog op een eventueel faillissement van een organisatie; het kan immers gaan om 2 jaren van gespaard verlof door werknemers.

Wij vragen u de bovenstaande punten te betrekken bij de formulering van het uiteindelijke wetsvoorstel. Uiteraard zijn wij bereid deze punten nader toe te lichten.

Met vriendelijke groet,

drs. Enno H.M. Wiertsema

drs. Enno H.M. Wiertsema
Directeur